

Consultatie 2016 Wet Bevordering Mediation

Aan:
Overheid.nl
Internetconsultatie
Wet bevordering mediation

Geachte heer/mevrouw

Graag noem ik u de voor mij belangrijkste punten in het ter consultatie voorliggende Wetsontwerp

Al ruim 25 jaar is in Nederland ervaring opgebouwd met Mediation. Deze ervaring moet naar mijn mening doorklinken in de tot stand te brengen Wet. Daarbij moet wat mij betreft het uitgangspunt zijn en blijven, dat Mediation een goede en goed toegankelijke manier is voor partijen om met elkaar te komen tot het oplossen van de punten van geschil die zij met elkaar willen oplossen, daarbij begeleidt door de Mediator. Buiten een Paleis van Justitie, met elkaar aan tafel en met elkaar beslissend, met, zoals dat in de medische wereld heet, informed consent.

Mediation heeft in die ruim 25 jaar een plek verworven op de Nederlandse markt van geschiloplossing; en in heel veel gevallen naar tevredenheid. Er zijn hierover concrete gegevens beschikbaar. Ook over de toekomst, onder andere via het alweer wat oudere (2011) onderzoek van Barbara Baarsma en recent via een enquête van het MfN. Er zijn (nog) heel wat rechtsgebieden waar Mediation kan worden ingezet. Dat is goed nieuws. En bij het erkennen van deze verworven positie past het ook formeel reguleren van het beroep van Mediator in een Wet, de door mij vanaf nu zo te noemen Mediationwet. Daarmee wordt gerealiseerd dat de mogelijkheden om Mediation toe te passen als volwassen vorm van geschiloplossing verder worden ontwikkeld. Daarom ben ik voorstander van de komst van een Mediationwet.

Maar niet in de voorgestelde vorm. De gebruiker van Mediation zijn de deelnemers aan de Mediationtafel. Deze partijen moeten in één oogopslag in deze wet kunnen vinden, hoe Mediation werkt en bij wie voor dit middel met een gerust hart kan worden aangeklopt.

Het nu voorliggende voorstel voldoet in mijn ogen om die essentiële informatie te bieden, waar het gaat om codificatie van de huidige MfN-eisen, al dan niet nog iets ge-optimaliseerd of nader uitgewerkt.

Het wetsvoorstel schiet echter zijn doel voorbij waar een onderscheid in soorten mediators wordt gecreëerd ('gewoon' Mediator, geregistreerd Mediator en beëdigd Mediator. Dat is voor de gebruikers van Mediation onnodig verwarrend. Ook gaat het mijns inziens mis, waar in het voorstel aan de Mediator een procespositie wordt toebedacht. Een eventueel proceshandeling kan heel goed in handen blijven van degenen die op dit moment ook al de bevoegdheid daartoe hebben. Met de keuze voor een procespositie van de Mediator brengt de wetgever de Mediator in een positie die niet bij (de kernwaarden van) een Mediation past.

Wat in mijn ogen ook echt uit het wetsvoorstel moet worden verwijderd is de bepaling dat de Mediator de, kort zo door mij genoemd, vaststellingsovereenkomst meetekent. Ik lees in de MvT, wat daarmee wordt verklaard en ik meen dat zo' verklaring niet van de Mediator kan worden verlangd. Dan wordt de positie van de Mediator miskent.

Bij het lezen van het voorliggende Wetsvoorstel ontstaat bij mij ook de indruk dat met het voorstel eigenlijk een bezuinigingsoperatie wordt beoogd voor de justitieportefeuille, door een minder kostbaar alternatief voor een gerechtelijke procedure in het leven te roepen. Maar dan niet met behulp van Mediation zoals dat tot nu wordt gepraktiseerd maar via een aan de leiband van het wetsvoorstel vastgelegd alternatief. Dat vormt in mijn ogen een ongewenste inperking van de vele mooie mogelijkheden die Mediation zoal wij dat nu praktiseren biedt. Mijn oproep is te voorkomen dat door een overdosis aan regelgeving het bij uitstek niet-juridische instrument van Mediation wordt kapot gemaakt.

Er is, onder andere ten gevolge van de in de periode 2012-2016 gehouden Peerreviews, door het SKM/MfN goed inzicht verkregen in de praktijken van de in die jaren bij het MfN ingeschreven Mediators. De daardoor verkregen 'Best Practices' verdienen een plaats in het Wetsvoorstel. Graag zie ik, dat bij de definitieve invulling in de MvT wordt aangegeven waar deze Best Practices een opvolging in de Wet krijgen/hebben gekregen.

Gekozen is voor de titel: Wet Bevordering Mediation.

Voor een ieder moet duidelijk zijn wat deze wet inhoudt. Bevordering is, als ik het wetsvoorstel lees, slechts in bescheiden mate het onderwerp. Mediationwet is als titel meer-omvattend en dekt in mijn ogen ook beter de lading. Ik bepleit dan ook deze titel.

Ik vind het ook goed dat de nieuwe Wet zich vooral richt op het naar de markt toe gewaarborgd hebben van een kwalitatief goede en verantwoorde Mediation door een professionele Mediator. Het merendeel van de bepalingen ziet op de (kwaliteit van de) Mediator. Daar is niets op tegen.

Er moeten alleen niet te vergaande eisen worden gesteld. Je continue gedragen en scholen als professional is vanzelfsprekend en mag worden verlangd. Maar een eenmalige toelating, als aan de eisen is voldaan moet volstaan. Ik ken althans geen enkel beroep waarbij iemand zich elke twee jaar opnieuw moet inschrijven. Dit is niet alleen kostenverhogend maar ook administratief belastend. Zowel voor de Registerhouder als voor de Mediator.

Hoeveel Mediations per jaar dienen te worden uitgevoerd, lijkt mij ook ter bespreking. Het huidige aantal van 9 in 3 jaar vind ik onvoldoende. Maar een aantal van 12 per jaar kan teveel zijn. En behoeft geen waarborg voor kwaliteit van de Mediator te zijn. Mijn verzoek aan de wetgever is hierin aan te sluiten bij de Best Practices.

Veel gaat nog bij of krachtens AMvB geregeld worden. Wat ons als MfN-registermediators of toekomstige beëdigd Mediators nog aan eisen opgelegd gaat worden is nu nog niet bekend. Dan is het niet gemakkelijk nu al voor of tegen het nu bekende voorstel te zijn.

Ik volg, gelet op het voorgaande, de verdere ontwikkeling van het Wetsvoorstel graag en zal, waar nodig en mogelijk, graag blijven meedenken aan het tot stand komen van een Mediationwet, die het de Mediator mogelijk maakt als een professional zijn/haar Mediationpraktijk uit te oefenen.

Nog een paar praktische puntjes, die ik meegeef:
Artikel 3 Lid 2 kan worden verwerkt in artikel 3 lid 1 onder a
Lid 3 is een dubbeling van lid 1 onder a

in artikel 3 lid 6 wordt beschreven wat onder Mediations moet worden verstaan.

Wie is de aanvrager?

Bij een Mediation heb je partijen die een mediationovereenkomst (moeten) sluiten met de Mediator.

Artikel 4: aanvraag tot (verlenging van) inschrijving moet bij de Minister worden ingediend
Hoezo bij de Minister? In welk beroep is dat zo? Advocaat dient verzoek in bij de rechtbank

Artikel 9 Onze Minister verwerkt (gewijzigde) gegevens in het Register
(Een) aandachtsgebied(en) mag/mogen alleen geregistreerd als Minister de opleiding van dat gebied goedkeurde
Moet de Minister de opleidingen gaan goedkeuren?

Artikel 14 regelt dat Mediator eed aflegt op de Rechtbank
Hoe komt de Mediator daar 'binnen'? Met een zelf in te dienen verzoek? Bij wie?

Artikel 16 ook hier grote rol AMvB
Lid 9: de kosten van de Commissie en de Staat komen voor de beëdigd Mediators
Zijn dat kosten die te vergelijken zijn met die er nu al zijn?

Artikel 20 lid 3: Mediator toetst bij partijen of de belangen van ieder van hen op evenwichtige wijze hun weerslag hebben gevonden.....
Zowel in de definitie als hier wordt gesproken over 'de belangen van ieder van partijen'. Mediation richt zich mijns inziens op een voor partijen acceptabele oplossing en die hoeft niet altijd de belangen van partijen te omvatten

Artikel 22: Ziet op bevordering.
Raad voor de Rechtspraak werkt in toevoegingszaken met Beëdigd Mediator; kan de Minister dit beslissen voor het Bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand?

Lid 1 en 2: hier is de mogelijkheid om de titel van de wet gestand te doen: neem ook in lid 2 op dat de daar genoemde instanties uitsluitend gebruik mogen maken van een beëdigd mediator.

Tot zover.

Met vriendelijke groet,

Marielou Sandberg-Crommelin
Mediation at work
Stadhouderslaan 9
2597 RK Den Haag